

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
БАЊА ЛУКА
Број: 57 0 Пс 126118 21 Рев
Бања Лука, 21.1.2022. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Сенада Тице, као предсједника вијећа, Росе Обрадовић и Горјане Попадић, као чланова вијећа, у правној ствари тужитеља Д.г. д.о.о. П., кога заступа М.Д., адвокат из П., против туженог Г.И. д.о.о. Б.Л., кога заступа Б.М., адвокат из П., ради испуњења уговора и накнаде штете, вриједност спора 63.528,09 КМ, одлучујући о ревизији тужитеља против пресуде Вишег привредног суда у Бањој Луци број 57 0 Пс 126118 20 Пж од 11.11.2020. године, на сједници одржаној 21.1.2022. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Окружног привредног суда у Бањој Луци број 57 0 Пс 126118 18 Пс од 24.1.2020. године, одбијен је тужбени захтјев за исплату радова изведених на стамбено – пословном објекту туженог у П. и за накнаду штете у укупном укупном износу од 63.528,09 КМ, са каматама од 1.1.2017. године до исплате и за накнаду трошкова поступка у износу од 7.320,00 КМ и обавезан је тужитељ да туженом накнади трошкове поступка у износу од 4.800,00 КМ.

Другостепеном пресудом Вишег привредног суда у Бањој Луци број 57 0 Пс 126118 20 Пж од 11.11.2020. године, жалба тужитеља је одбијена и првостепена пресуда потврђена и одбијен је захтјев за накнаду трошкова састава жалбе у износу од 3.312,50 КМ.

Тужитељ ревизијом побија другостепену пресуду због повреда одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права и предлаже да се побијана пресуда преиначи и тужбени захтјев усвоји, уз накнаду трошкова поступка.

Одговор на ревизију није поднесен.

Ревизија није основана.

Тужитељ захтјевом у тужби тражи да му тужени на име испуњења уговорне обавезе исплати по основу изведених грађевинских радова и по основу накнаде штете због неосновано задржане грађевинске опреме износ од 63.528,09 КМ, са законском затезном каматом и трошковима поступка.

Расправљајући о тужбеном захтјеву тужитеља првостепени суд је утврдио: да су парничне странке 20.9.2015. године закључиле уговор о извођењу радова на стамбено-пословном објекту Г.И. д.о.о. Улица ..., у П., којим су уговорили међусобна права и обавезе; да је закључен и уговор, истог садржаја, о извођењу радова између туженог и З.к. д.о.о. П., те да је тужитељ (због непосједовања лиценце) истог дана са друштвом З.к. д.о.о. П. закључио уговор о пословно техничкој сарадњи; да је тужитељ по основу изведених радова испоставио туженом рачун број ... од 3.12.2015. године, на износ од 183.712,62 КМ, уз који је приложена и рекапитулација изведених грађевинских радова; да је истог дана сачињен уговор о пребијању међусобних обавеза и потраживања између парничних странака, за потраживање тужитеља по претходно наведеном рачуну, да је према договору извршено пребијање дијела тог дуга у износу од 89.697,00 КМ и да је исти износ уплаћен тужитељу дана 7.12.2015. године; да је тужитељ испоставио рачун број ... од 2.12.2015. године (треба да стоји датум „9.12.2015. године“, када је и сачињен), туженом на износ од 12.420,06 КМ и рачун број ... од 27.6.2016. године, на износ од 25.467,21 КМ, за накнаду штете (по основу бесправно задржане оплате и другог материјала од стране туженог у периоду од 9.12.2015. године до 7.5.2016. године); да је према налогу благајни и налогу за исплату број ... од 10.12.2015. године, тужени издао налог за исплату разлике по рачуну ... у износу од 32.015,62 КМ тужитељу и да је ову исплату тужитељ примио, што је потврђено потписом и печатом туженог на мјесту „исплату примио“ и ова исплата је евидентирана у пословним књигама туженог, што и произлази из картице туженог од 17.7.2018. године; да из исте картице произлази да је тужени, ради измирења цјелокупног дуга по основу рачуна од 3.12.2015. године који гласи на износ од 183.712,62 КМ, тужитељу уплатио: дана 4.12.2015. године износ од 22.000,00 КМ, дана 7.12.2015. године, износ од 89.697,00 КМ и дана 7.12.2015. године, 08.12.2015. године и 09.12.2015. године у четири наврата исплатио износе од по 10.000,00 КМ, те дана 10.12.2015. године износ од 32.015,62 КМ; да је вјештак грађевинске струке Д.О. обрачунала цијену изнајмљивања оплате, прибора и материјала за период од 9.12.2015. године до 7.5.2016. године у износу од 19.092,41 КМ и да је тужитељ тужбу у овој правној ствари поднио 30.5.2018. године.

Полазећи од утврђења да из налога благајни и налога за исплату, обострано потписаних и овјерених печатима страна у спору произилази, да је тужитељ примио износ од 32.015,62 КМ и неспорне чињенице да се захтјев за исплату износа од 12.420,06 КМ, по рачуну број ... рачун од 2.12.2015. године (који је испостављен 9.12.2015. године), односи на накнадне радове, за које уз рачун није приложена рекапитулација, ни привремена ситуација из којих би се утврдила врста, количина и цијена изведених радова, нити да је тужени те радове преузео, првостепени суд је закључио, да нема основа захтјев тужитеља за исплату наведених износа. У погледу захтјева за накнаду штете за бесправно задржану грађевинску опрему од стране туженог у спорном периоду, у износу од 19.092,41 КМ, исти суд је становишта, да како тужитељ није доставио податке који говоре о динамици грађења на другим градилиштима гдје је био ангажован и на којим није могао користити наведену опрему да није доказао да је због штетних радњи туженог претрпио штету. Из наведених разлога, а на основу одредбе члана 189. став 3. Закона о облигационим односима („Службени лист СФРЈ“ број 29/78, 39/85, 45/89, 57/89 те „Службени гласник Републике Српске“ број 17/93 до 74/04; даље ЗОО) и примјеном

правила о терету доказивања из члана 7. и 123. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Српске“, број 58/03 до 61/13, даље: ЗПП), првостепени суд је одбио тужбени захтјев тужитеља.

Другостепени суд је прихватио чињенична утврђења и правне закључке првостепеног суда и оцијенио је жалбене наводе који су од одлучног значаја, па је жалбу тужитеља одбио и првостепену пресуду потврдио.

Одлука другостепеног суда заснована је на закону.

Тужитељ и тужени су били у пословном односу по основу уговора о извођењу радова од 20.9.2015. године, који је према наводима директора тужитеља, саслушаног као парничне странке, раскинут од стране туженог.

Према чињеничном утврђењу нижестепених судова, које сагласно одредби члана 241. став 1. ЗПП, не може бити предмет испитивања у овом ревизионом поступку, тужитељ је у испуњењу своје уговорне обавезе исплатио туженом износ од 32.015,62 КМ, који је овдје предмет спора.

Овакав закључак судова произлази из садржаја писменог налога туженог, број ... од 10.12.2015. године, датог благајни - садржаја „наплата разлике по рн. ... износа од 32.015,62 КМ“, обострано потписаног и печатима овјереног од стране парничних странака, као и из писменог налога за исплату број ... од 10.12.2015. године који је тужени дао благајни – слиједећег садржаја: „Благајна нека исплати д.о.о. Д.г., а у рубрици налога „Опис и темељница исплате“, је наведено „исплата разлике по рачуну број ..., у износу од 32.015,62 КМ“, који налог је такође обострано потписан и печатима овјерен од стране парничних странака.

Иако наведени налози немају карактер јавних исправа, него исправа које су сачињене у пословном односу тужитеља и туженог, не може се занемарити њихова доказна снага, јер су исте потписане и овјерене од стране одговорних лица, што током поступка и није било спорно, нити је био споран њихов садржај, него се спорним указало тумачење садржаја тих налога. С обзиром да се према правилу о доказној снази исправа, макар то била и приватна исправа, аналогном примјеном одредбе члана 132. став 1. ЗПП, исправом доказује истинитост онога што се у њој потврђује или одређује, с тим да је допуштено доказивати да су у исправи неистинито утврђене чињенице, као и да је исправа неправилно састављена (члан 130. став 3. ЗПП) и на чињеницу да тужитељ проведеним доказима, ничим битним није довео у сумњу доказну снагу наведеног налога за исплату спорног износа, по оцјени овога суда, правилно су нижестепени судови судили када су овај дио захтјева одбили као неоснован.

У прилог оваквог закључка је и исказ свједока Д.Ћ., која је у књиговодственом сервису Ћ.П., била задужена за обављање књиговодствених послова „за тужитеља“. Стим у вези, стоје наводи ревизије да је, изјашњавајући се у погледу спорне исплате свједок навела да „када се овај документ погледа за претпоставити је да је извршена уплата у износу који је наведен у налогу“. Међутим, из даљњих навода свједока произлази, да је наведено књижење на налогу туженог за предметну исплату исправно и да је једини разлог што та уплата није књижења у књиговодственој документацији тужитеља, је недостављање књиговодственом сервису налога за књижење од стране тужитеља. Управо је то разлог, што је у картици од 23.1.2017. године (коју је потписала

поменути свједок), евидентиран дуг туженог према тужитељу у износу од 32.015,62 КМ, које књиговодствено стање, с обзиром на напријед изложено, не одговара стварном стању дужничко повјерљачких односа између тужитеља и туженог.

Осим тога, у конкуренцији доказа тужитеља и туженог у погледу спорне исплате, тужени је суду понудио доказе који имају јачу доказну снагу, које је тужитељ могао обарати другим доказним средствима, па и вјештачењем како је правилно закључио другостепени суд, што он није учинио. И према процесном правилу о терету доказивања прописаном одредбама члановима 7. став 1. 123. став 1 и 126. ЗПП, свака странка је дужна да докаже истинитост својих чињеничних навода, а ако суд на основу доказа који су изведени није увјерен у одређене чињеничне наводе, сматраће да су исти недоказани.

Из наведених разлога, наводи ревизије којим се указује на исказ директора тужитеља који тврди да је налог потписао да би му били исплаћени радови који су били уговорени до износа од 183.000,00 КМ и изведени прије раскида уговора и да тужени није доказао да је извршио исплату, називајући предметни налог „формалним налогом“, нису од утицаја на правилност и законитост побијане пресуде.

Међу странкама није спорно да се рачун од 2.12.2015. године, који је испостављен 9.12.2015. године, односи на накнадне радове. Према утврђењу нижестепених судова, тужитељ није доказао: да су између уговорних страна ти радови уговорени, а тиме ни да су исти – по врсти, количини и уговореној цијени изведени и да су од стране туженог прихваћени. Код оваквог утврђења и имајући у виду да сагласно одредби члана 633. став 1. ЗОО, за свако одступање од пројекта уговорених радова (међу које спадају и накнадни радови), извођач мора имати писмену сагласност наручиоца и да предметни радови нису изведени на основу сагласности наручиоца коју предвиђа ова законска одредба, наводи ревизије у овом правцу не доприносе другачијем пресуђењу.

Изгубљена добит је у смислу одредбе члана 189. став 3. ЗОО добитак, који се основано могао очекивати према редовном току ствари или према посебним околностима, чије остварење је спријечено штетниковом радњом или пропуштањем. Сагласно овој одредби, тужитељ је за успјешну судску заштиту по овом основу био дужан доказати: да је с обзиром на обезбјеђене послове на другој грађевини, у спорном периоду (од 9.12.2015. године до 7.5.2016. године), био принуђен изнајмљивати оплату, прибор и материјал (који грађевински материјал је тужени бесправно задржао у том периоду), претрпио губитак по том основу; да је у истом периоду имао могућност за изнајмљивање истог, а како му је тужени онемогућио преузимање опреме, да је претрпио штету; или да је изнајмљивањем грађевинске опреме у дотадашњем његовом раду, то био један од начина остваривања добити. Према томе, за одлуку о овом дијелу захтјева, одлучне су предње наведене претпоставке за одговорност штетника, при чему је без значаја околност да је дио грађевинске опреме и сам тужитељ изнајмљивао од другог лица, јер се то тиче односа између тужитеља и тог лица. Будући да тужитељ ништа од предње наведеног није доказао, а да је налаз наведеног грађевинског вјештака доказ о висини накнаде штете, који би био од значаја да је тужитељ доказао основаност основа потраживања, тај доказ, сам по себи, не доводи до усвајања захтјева за накнаду штете.

С обзиром на разлоге садржане у образложењу ове пресуде, остали наводи ревизије нису од значаја за правилност и законитост побијане пресуде.

Из наведених разлога, а на основу одредбе члана 248. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Предсједник вијећа
Сенад Тица

Тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић